

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg

Dato: 25-02-2019
Enhed: SPOLD
Sagsbeh.: DEPM DI
Sagsnr.: 1809854
Dok. nr.: 812634

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg har den 19. november 2018 stillet følgende spørgsmål nr. 172 (Alm. del) til sundhedsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Kirsten Normann Andersen (SF).

Spørgsmål nr. 172:

”Ministeren bedes oplyse, hvor ofte hjertestarterne og hjerteløberne har været i gang i årene 2016, 17 og 18?”

Svar:

Sundheds- og Ældreministeriet har til brug for besvarelsen indhentet bidrag fra Danske Regioner, der oplyser følgende:

”Borgere der får hjertestop, skal have hurtig livreddende hjælp. Hvis en frivillig i nærheden træder hurtigt til med hjertelungeredning og hjertestarter, mangedobles chancen for overlevelse. Derfor arbejder regionerne for, at flere borgere melder sig som førstehjælpere, der kan kaldes ud til hjertestop.

For at gøre det muligt for frivillige borgere at hjælpe til i deres nærområde, selvom de ikke selv er vidne til hjertestop, har alle fem regioner etableret frivillige ordninger. De frivillige får besked via regionernes vagtcentraler, når nogen ringer 1-1-2 om et formodet hjertestop i de frivilliges nærområde. De frivillige bliver guidet hen til stedet, så de med hjertestarter og/eller hjertelungeredning kan hjælpe, indtil ambulancen når frem.

Regionerne er gået i gang med at afprøve om nye apps kan få endnu flere borgere til at hjælpe med livreddende førstehjælp. Der er tilknyttet forskning for at undersøge effekten. Region Hovedstaden er startet op i efteråret 2017. Region Sjælland og Region Syddanmark har opstartet deres nye ordning i sommeren 2018. Region Midtjylland er startet op i efteråret 2018.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at de frivillige ordninger er et supplement til den professionelle indsats, der ydes, hver eneste gang der ringes 1-1-2 om formodet hjertestop uden for hospital. Der bliver således altid sendt ambulance afsted med det samme. Og alle, der ringer 1-1-2, bliver vejledt i, hvordan man yder livreddende førstehjælp, og henvist til nærmeste tilgængelige hjertestarter, hvis der er en placeret i umiddelbar nærhed.

Bidrag fra Danske Regioner om brug af hjertestartere

Danske Regioner antager, at der i spørgsmålet refereres til, hvor ofte der er givet stød med en hjertestarter uden for hospitalet, inden der er ankommet en ambulance til stedet.

131 personer fik i 2016 stød med en hjertestarter før ambulancens ankomst. Det svarer til, at 4,4 procent af de personer, som i 2016 fik hjertestop uden for hospitalet, fik stød med en hjertestarter inden ambulancen ankom. Det viser tal fra Dansk Hjertestopregister.

Kun hjertestoppatienter, som blev forsøgt behandlet af enten vidner til hjertestoppet eller af akutberedskabet, registreres.

Dansk Hjertestop register er under validering. Danske Regioner har derfor ikke validerede opgørelser for årene 2017 og 2018.

Tallet sat i perspektiv

Sammenfatningen fra Dansk Hjertestopregister viser, at antallet af personer, der fik stød med en hjertestarter før ambulancens ankomst, er steget siden regionerne blev dannet i 2007, hvor det kun var 1,4 procent.

Samtidig gøres opmærksom på, at 67,5 procent af de personer, som i 2016 fik hjertestop uden for hospitalet, fik førstehjælp – i form af hjertelungeredning – i 2016 inden ambulancens ankomst (svarende til 2027 personer).

Baggrund for tallet

Regionerne driver sammen Dansk Hjertestopregister, som indsamler data om hjertestop uden for hospital. Tallene for 2016 stammer fra en sammenfatning af resultater fra Dansk Hjertestopregister 2001-2016.

Der gøres opmærksom på, at data i Dansk Hjertestop register er under validering. Siden 2015 er der påbegyndt en overgang fra manuel registrering af hjertestop til en elektronisk hjertestopregistrering i den landsdækkende præhospitale patientjournal, hvilket har givet indkørvanskeligheder med at sikre ensartet registrering i den sidste del af perioden. Derfor er alle regioner nu i gang med manuelt at gennemgå deres registreringer for 2016, 2017 og 2018 med henblik på at validere tallene. Målet er, at valideringen er gennemført i 2. kvartal 2019.

Bidrag fra Danske Regioner om hjerteløbere

Danske Regioner antager, at der i spørgsmålet med begrebet "hjerteløbere" refereres til frivillige i bred forstand, som har accepteret at rykke ud til et formodet hjertestop.

Regionerne har i 2018 registreret 1334 gange, at en eller flere frivillige har accepteret at rykke ud til et formodet hjertestop. Derudover var der i Region Nordjylland 161 udkald via SMS til frivillige ordninger til formodet hjertestop, hvor det ikke er registreret, hvor mange gange frivillige accepterede udkaldene.

Det registrerede antal giver ikke et fuldstændigt billede af, hvor mange gange frivillige har rykket ud til et formodet hjertestop. Se nedenfor hvad tallet omfatter.

Eftersom de to nye hjerteløberapplikationer fra Trygfonden og FirstAED først er taget i brug i løbet af 2018 i Region Syddanmark, Midtjylland og Sjælland, har Danske Regioner ikke landsdækkende opgørelser for 2016 og 2017.

Danske Regioner vurderer, at det samlede tal for 2019 på landsplan bliver væsentlig større i og med, at hjerteapplikationsordningerne i Region Syddanmark, Midtjylland og Sjælland vil have fungeret hele året.

Om opgørelsen

Tallet 1334 bygger på det antal gange, hvor det er registreret, at en eller flere frivillige har accepteret at rykke ud på et udkald fra regionernes vagtcentraler. Udkaldet sker, når de sundhedsfaglige medarbejdere på vagtcentralen mistænker et hjertestop. Vagtcentralen laver udkaldet via en app til de frivillige i nærområdet. Der er ofte flere hjerteløbere, som accepterer det samme udkald. Tallet viser ikke, om de frivillige, som har accepteret udkaldet, er kommet før ambulancen eller om de har påbegyndt livreddende førstehjælp.

Hvad omfatter tallet

- Tallet omfatter ikke registreringer fra Region Nordjylland. I Region Nordjylland var der 161 udkald via SMS til frivillige ordninger til hjertestop i 2018, men det registreres ikke, hvor mange gange, at frivillige accepterede udkaldene.
- Tallene for Region Midtjylland dækker alene tal for de 2,5 måneder, hvor Trygfondens hjerteløberordning har været i drift. Tallet dækker ikke regionens 112-førstehjælperordninger, som kaldes ud via en SMS, hvor det ikke registreres, hvor mange gange, at frivillige accepterede udkaldene.
- Tallene for Region Syddanmark og Sjælland dækker for det ca. halve år, hvor projektet Danmark Redder Liv har været i drift. Tallet dækker ikke aktiviteten for regionens akuthjælperordninger, som hidtil er kaldt ud via en SMS, hvor det ikke registreres om udkaldene drejer sig om hjertestop, og hvor mange gange, frivillige accepterer udkald.

Jeg kan henholde mig til ovenstående.

Med venlig hilsen

Ellen Trane Nørby / Mathias Ørberg Dinesen